

DE MAN DIE UIT DE HEMEL SPRONG

FELIX BAUMGARTNER

De man die uit
de hemel sprong

Uitgegeven door Xander Uitgevers bv
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam
www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *Himmelsstürmer: Mein Leben im freien Fall*

Oorspronkelijke uitgever: Piper Verlag GmbH, München

Vertaling: Jan Steemers

Belettering: Studio MV

Omslagbeeld: Felix Baumgartner

Auteursfoto: Jörg Mitter/Red Bull Content Pool

Zetwerk: Michiel Niesen/ZetProducties

Copyright © 2013 Felix Baumgartner

Copyright © 2013 voor de Nederlandse taal: Xander Uitgevers bv, Amsterdam

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van
Marianne Schönbach Literary Agency te Amsterdam.

Eerste druk 2013

ISBN 9789401601238 / NUR 340

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te traceren.
Mocht u desondanks menen rechten te kunnen uitoefenen,
dan kunt u contact opnemen met de uitgever.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt
door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Dit boek is opgedragen aan alle moeders van deze wereld,
omdat jullie onvoorwaardelijke liefde en toewijding voor jullie
kinderen voorbeeldig en grenzeloos zijn en we zonder jullie
niet daar waren waar we nu zijn.*

INHOUD

Op het diepste punt van de hoogste sprong	9
Pannenkoeken van de vorige dag: hoe ik Red Bull-atleet werd	15
Terug in <i>mission</i> -modus	35
Risico? Nee, dank je!: hoe ik basejumper werd	53
Misleiden en vermommen: mijn eerste wereldrecordsprong	71
Jezus in Rio: een beeld voor de eeuwigheid	85
Therapie in Lancaster en een gedwongen pauze voor Stratos	113
Bittere pillen en een ontslag	135
Het laatste stuk voor de finish: dag X komt dichterbij	151
<i>Going home</i> : de sprong uit de hemel	161

Mijn weg, mijn dromen: hoe het verdergaat	197
‘Wie weet wat er nog allemaal in hem opkomt’ <i>Eva Baumgartner in gesprek over haar zoon en haar angsten</i>	207
Nawoord	217
Citaten, tekeningen en documenten	223
Bloemlezing van citaten over Felix Baumgartner en Red Bull Stratos	225
Illustratieverantwoording	253

OP HET DIEPSTE PUNT VAN DE HOOGSTE SPRONG

Om half vier 's ochtends wordt het me duidelijk. Ik wil naar huis. Ik rij nu van mijn appartement in Santa Monica naar de luchthaven om een ticket terug naar huis te kopen, naar Salzburg, Oostenrijk. Ik heb in weken niet meer kunnen slapen, vannacht al helemaal niet, want ik wist: morgen gaan we naar Brooks, San Antonio, in Texas. De plek waar alle spaceshuttles getest zijn, waar de astronauten getraind zijn. Daar zal ik het dan vijf uur in dat pak moeten uithouden en de experts van de Air Force bewijzen dat ik het kan. En ik weet het zeker: ik kan het niet.

Wat te doen? Er is geen oplossing. Dit is de dag die ik zo lang voor me uit heb geschoven. Er is maar één uitweg: vluchten. Weg van hier, weg van het pak, weg van het team. Ik had mijn angst al veel eerder aan de ploeg moeten opbiechten. Dit geweldige team heeft zich maandenlang uit de naad gewerkt, dag en nacht geploeterd, iedereen heeft in mij geloofd. En nu laat ik hen op het *moment suprême* in de steek.

Zoiets heb ik nog nooit in mijn leven gedaan. Ik heb altijd het hoofd geboden aan mijn demonen, dingen niet voor me uit geschoven, maar aangepakt. Als er een probleem was, zocht ik naar de passende oplossing. Dit is de eerste keer dat ik

het probleem steeds opnieuw heb proberen weg te schuiven, in de hoop dat de oplossing op een gegeven moment vanzelf zou komen. Keer op keer heb ik mijn ogen gesloten en tegen mezelf gezegd: als je de huur deze keer niet kan betalen, betaal je gewoon de volgende keer. Maar ik wist donders goed: de volgende keer wordt het niet beter. En ooit moet je de huur betalen. Precies zoals nu het geval is.

De reden waarom ik 25 jaar geleden met parachutespringen begon, is dat onvergelijkelijke gevoel van vrijheid dat je bij de afsprong ervaart. Ik sprong ook altijd het liefst in spijkerbroek en t-shirt, soms met een helm op. En nu? Nu moest ik in een drukpak, met een valscherf eraan vast dat drie keer zo groot is als een normaal scherf, nog twee zuurstofflessen erbij, het *chest pack* voor de gegevensregistratie op mijn borst: uiteindelijk was ik dubbel zo zwaar. Van vrijheid is geen sprake. Het springen is moeizaam, de lol is eraf. En ik heb alles helemaal opnieuw, van het begin af aan moeten leren, omdat het extra gewicht en het pak me blokkeerden. Ik stond er als een beginneling, zonder routine, zonder zelfvertrouwen, ik wist niet wat er op me afkwam... en sprong toch.

Ik was van meet af aan professioneel wat de hele capsule-techniek betreft. Het bedienen van de knoppen, de soevereiniteit in de cockpit, de noodprocedures die ik uit het hoofd moest kennen: dat heb ik steeds perfect en foutloos gedaan, in recordtijd. Iedereen complimenteerde me met het feit dat ik zo veel dingen kan onthouden en onder deze condities ook kan uitvoeren. Dat is precies mijn achtergrond: in korte tijd

altijd juist reageren. Op zoiets ben ik getraind. Maar dat pak! Het zelfvertrouwen dat ik altijd had zodra ik goed voorbereid was, zou ik zo hebben kunnen oproepen, ongeacht hoeveel NASA-mensen toekeken: geen probleem, als dat pak er niet geweest was.

Het project 'Red Bull Stratos' is nu drie jaar oud. Het probleem met het drukpak heb ik steeds opnieuw bij de tests gevoeld. Zonder het pak zou ik met volle teugen van dit project hebben kunnen genieten. Het gevaarlijke deel van het project, het ontwikkelingsdeel, het technische deel: stuk voor stuk zouden het mooie dingen zijn geweest. Maar in plaats van me te verheugen op een testsprong van 10.000 meter hoogte dacht ik: ik wil niet in dat pak! Het was als een zwaar examen waar je tegen opziet. Ik werd waanzinnig gevoelig, reageerde op kleinigheden die me anders nooit voor problemen zouden hebben gesteld. Zo stoorde ik me bijvoorbeeld aan het licht in de ruimte waar Mike Todd, de paktechnicus, me altijd het pak in hielp. Ik had voor die tijd nooit bij licht stilgestaan. En dan die geur! De helm heeft een rubber afdichting die het gezicht afsluit en de geur van dat rubber is me ontzettend gaan storen. Ik had op elk detail iets aan te merken, zelfs op de stemmen. Gelukkig heeft Mike een heel rustige, aangename stem. Maar er waren andere mensen die binnenkwamen en hun stemmen begonnen me te irriteren. Alles wat met dit pak verbonden was, kreeg een negatieve lading. Het was duidelijk: op een gegeven moment zou ik instorten. Ik was gevangen in dit pak, gevangen in het feit dat ik eigenlijk de held van dit project hoorde te zijn. In de voorbije 20, 25 jaar had ik

de belofte steeds waargemaakt, bij velen in het skydiving- en basejumpingwereldje stond ik bekend als alleskunner, en dan strand ik bij de horde 'pak'. Ik faal op de grond, niet op 39 kilometer hoogte bij de sprong uit een capsule aan de rand van het wereldruim. Rampzalig gewoon!

Twee jaar lang heb ik mezelf en mijn team voor de gek gehouden. Ik heb er steeds op toegezien dat ik de etappes in het pak kort hield. Natuurlijk was het beter geweest als ik er meer tijd in had doorgebracht, als ik mezelf gedwongen had, zo van: vandaag doe ik een heel uur, ook al hoef ik er officieel maar een half uur in te zitten. Maar ik heb steeds het omgekeerde gedaan, ik stuurde erop aan dat ik er snel weer uit kon, verzon smoesjes. Het team zocht er niets achter. Zij namen aan: als hij een probleem in het pak zou hebben, dan zou dat al in de eerste vijf minuten duidelijk zijn. Dat was bij mij niet zo. Ik voelde me niet supergoed, maar de eerste tien minuten was het ook niet echt een probleem. En veel langer duurde de eerste keer niet. Daarna heb ik trucjes verzonnen, zoals: 'Kan ik kort het vizier openmaken om beter te kunnen praten?' Het ergste moment is namelijk wanneer de helm gesloten wordt. Dan ben je in je eigen wereld. Met het vizier open voel je je minder gevangen. Ik dacht: ooit komt de dag dat ik het pak aandoe en zeg: Oké, dat viel mee. Die dag is helaas niet gekomen.

En dus pak ik nu na de slapeloze nacht in Santa Monica mijn spullen, sluit de kamer af en denk: je laat nu alles achter waarvoor je gewerkt hebt. Indirect heb ik me al 25 jaar lang op dit

project voorbereid. Elke sprong was een bouwsteen, een deel van het geheel. Ik stap in de auto. Zeker vijftig keer ben ik hier al naar de luchthaven gereden, maar ditmaal gaat het als in slow motion, als in trance. Ik neem de lichtjes in de nacht heel anders waar. Ik vlieg naar huis, laat alles achter me. Ik kan niet verder, ik moet mezelf een adempauze geven, ongeacht wat ik daarmee teweegbreng. Ik moet nu eerst aan mezelf denken.

Een telefoontje. Het is altijd makkelijker als je iemand niet in de ogen hoeft te kijken. Ik zeg: ‘Jongens, ik heb problemen met het pak. Ik weet het, het komt wat laat. Maar ik moet terug naar Oostenrijk, ik heb behoefte aan mijn vertrouwde omgeving: ouders, vriendin, mensen bij wie ik me goed voel.’

Hier is in de loop der tijd iedereen tot een vijand geworden. Joe Kittinger, Art Thompson, de mensen die voor mij werken: allemaal vijanden, omdat ze met mijn probleem verbonden zijn. Omdat ze willen dat ik vijf uur in dat pak doorbreng. Die beulen!

Op de luchthaven bel ik Art, onze projectleider, en biecht hem alles op. Hij schreeuwt niet, vloekt niet, zegt alleen: ‘Wacht, ik kom eraan!’ Ik zit in een hoek en huil tranen met tuiten. De mensen kijken, een politieagent komt naar me toe en vraagt of alles in orde is. Nee. Dat is het niet. Ik geef het op. Ik ben kapot, ik zit op het diepste punt van mijn hoogste sprong.